

مدل‌سازی عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن استان تهران

مریم مختاری دینانی*^۱، بهاره آسیایی^۲، رسول نوروزی سیدحسینی^۳

۱- دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه الزهرا، تهران، ایران

۲- کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه الزهرا، تهران، ایران

۳- دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

(دریافت: ۱۴۰۱/۰۵/۰۲ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۵/۱۰)

چکیده

هدف تحقیق حاضر مدل‌سازی عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن استان تهران بود. جامعه آماری پژوهش، تمامی مربیان زن باشگاه‌های ورزشی استان تهران بودند و نمونه آماری پژوهش ۳۹۸ نفر تعیین شد که به صورت تصادفی از بین جامعه پژوهش انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده در این تحقیق پرسش‌نامه محقق‌ساخته‌ای است که پس از اعتبارسنجی مورد استفاده قرار گرفت. نتایج به دست آمده از آزمون t تک‌نمونه‌ای نشان داد که هر شش عامل اصلی مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن استان تهران، از وضعیت مطلوبی برخوردار بودند. به علاوه، نتایج به دست آمده از تحلیل عامل تأییدی مدل پژوهش نشان داد که عوامل حرفه‌ای، اخلاق شخصی، عوامل محیطی، عوامل انحرافی، معنویات و مادیات و عوامل روحی - روانی به ترتیب بیشترین اثر را بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن داشته‌اند. همچنین، با توجه به بارهای عاملی به دست آمده، از بین عوامل تشکیل‌دهنده مربوط به سه عامل حرفه‌ای، اخلاق شخصی و محیطی، سه عامل طفره رفتن از مسئولیت، چارچوب‌های اخلاقی و محیط‌های اجتماعی، دولتی و قانونی، بیشترین نقش را داشتند. براساس یافته‌های تحقیق پیشنهاد می‌شود در جهت تقویت زیرمؤلفه بهاندادن به مشورت با زبردستان که بیشترین بار عاملی و بیشترین تأثیر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن را دارد، اقدامات مؤثری صورت گیرد.

واژه‌های کلیدی: اخلاق شخصی، تصمیم‌گیری اخلاقی، عوامل حرفه‌ای، مربیان زن.

مقدمه

در دنیای معاصر، ورزش به‌عنوان پدیده‌ای مؤثر در همه‌ی جوامع جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده است. ارتباط فعالیت‌های بدنی و ورزش با علوم مختلف زمینه‌های جدیدی را برای مطالعه‌ی انسان فراهم کرده است. رفتارهای اخلاقی و جوانمردانه‌ی حاکم بر جامعه ورزشی می‌تواند ارزش‌هایی را در جامعه نشان دهد که مورد غفلت قرار گرفته‌اند و می‌تواند با به نقد کشیدن ناهنجاری‌های حاکم بر جامعه ارزش‌های حقیقی و اصیل را جایگزین کند. در تعامل با اخلاق، بعد از ورزشکاران شاید مهم‌ترین عنصر هر جامعه ورزشی که بر ماهیت اخلاق نیز تأکید می‌کند مربیان هستند که در مواجهه با امور حرفه‌ای ناچار از تصمیم‌گیری‌اند. تصمیم‌گیری به‌طور منطقی حاصل فرایند تصمیم‌سازی است و تصمیم‌سازی نیازمند آگاهی در مورد تصمیم‌گیری و عوامل مؤثر بر آن نیز هست. مربیان به‌عنوان نیروهای متخصص در باشگاه‌های ورزشی نقش عمده و کلیدی در توسعه، گسترش و موفقیت تیم‌های ورزشی و تربیت و آماده‌سازی ورزشکاران دارند. مطالعات نشان داده است که نحوه‌ی ساماندهی اجتماعی فعالیت‌های ورزشی و روشی که مربیان به کار می‌گیرند اثرات مثبتی در توسعه اخلاق می‌گذارد، زیرا در حین ورزش و تمرینات و مسابقات بهترین فرصت جهت توسعه مباحث اخلاقی به‌شمار می‌آید. معمولاً لازم است تصمیمات چندجانبه‌ای برای حل یک مسئله خاص اتخاذ کرد. مربیان ورزشی به‌عنوان پیش‌گامان توسعه ورزش در کشور، نیازمند توانایی بازشناختن معضلات اخلاقی، شخصیتی و تصمیم‌گیری مناسب بوده و برای اخذ تصمیمات اخلاقی، چه در محیط‌های کاری، چه در میادین ورزشی مسئول هستند (آقازاده^۱، ۲۰۱۹).

تصمیم‌گیری اخلاقی از عناصر ضروری حوزه ورزش محسوب و برای حل تعارضات اخلاقی استفاده می‌شود (شجاع، ۲۰۱۱). براساس نظر بارتلس^۲ (۲۰۰۸) ارزیابی قابلیت تصمیم‌گیری یا قضاوت اخلاقی در افراد، بدون قرار دادن آن‌ها در وضعیت‌های دشوار اخلاقی که به‌صورت فرضی یا واقعی طراحی شده‌اند، امکان‌پذیر نیست. درواقع، دشواری در طراحی همین وضعیت‌ها از یک‌طرف و تلاش طبیعی افراد برای نشان دادن چهره‌ای مثبت و اخلاقی از خویشتن از طرف دیگر، چالشی است که انجام پژوهش‌ها در حوزه اخلاق ورزشی را با مشکل روبه‌رو ساخته است (مور^۳، ۲۰۰۳). کانجاناپاتی و راماکریشنان^۴ (۲۰۱۸) نیز معتقدند به دنبال افزایش شمار رسوایی‌های اخلاقی در سازمان‌ها، ضرورت ترویج تصمیم‌گیری اخلاقی موردتوجه قرار گرفته است.

1. Aghazade
2. Bartels
3. Moore
4. Kanjanapathy & Ramakrishnan

چونز^۱ تصمیمی را اخلاقی می‌داند که با استانداردهای قانونی و اخلاقی جامعه بزرگ‌تر انطباق داشته و نتایج آن برای دیگران سود داشته باشد یا به آن‌ها ضرر نرساند (تنبرانسل^۲، ۲۰۰۸). در سازمان‌ها نیاز به تصمیم‌گیری اخلاقی زمانی ایجاد می‌شود که ملاحظات اخلاقی در تعارض با تقاضاهای کسب‌وکار بوده و بین منافع یا ارزش‌های ذینفعان مختلف، تعارض ایجاد شود و قانون نیز در آن حوزه، مشخص و شفاف نباشد (ساوور^۳ و همکاران، ۲۰۱۸).

در شرایط کنونی رعایت نشدن برخی معیارهای اخلاقی در تصمیم‌گیری‌ها، نگرانی‌های زیادی را در بخش‌های مختلف جامعه به‌ویژه حوزه ورزش ایجاد کرده است و کاهش یافتن معیارهای اخلاقی سبب شده است تا پژوهشگران در زمینه شناسایی این معیارها و عوامل مؤثر بر آن، که یکی از بزرگ‌ترین دغدغه‌های عصر حاضر است، تحقیقاتی را انجام دهند. بررسی مفاهیم و باورهای ارزشی مربیان و چگونگی تصمیم‌گیری آنان در شرایط دشوار اخلاقی، کمک شایانی در جهت بهبود رفتارهای مربیان در تمام عرصه‌های ورزشی و اجتماعی هست. همچنین با بهبود رفتارهای مربیان به‌عنوان بخشی از جامعه ورزشی، شاهد توسعه ورزش در راستای تربیت افرادی با اصول و ارزش‌های فردی مطلوب خواهیم بود که همین امر، رشد و توسعه جامعه را دربر خواهد داشت. این درحالی است که بیشتر مطالعاتی که موضوعات اخلاقی را در ورزش بررسی کرده‌اند، بر جنبه‌های منفی اخلاق متمرکز شده‌اند، موضوعاتی چون تهاجم و پرخاشگری به حریف مقابل، بازی ناجوانمردانه، مشروعیت ادراکی رفتار تهاجمی و تأیید اعمال پرخاشگرانه از این جمله هستند (استیفنز^۴، ۲۰۰۲؛ استانز^۵، ۲۰۰۳).

عوامل متعددی تصمیم‌گیری اخلاقی فرد را در سازمان تحت تأثیر قرار می‌دهد، مانند فرهنگ سازمانی، وضعیت اخلاقی، اشتغال و فضای کاری و... (سیاهکلودی، ۲۰۱۵). آندرو و همکاران^۶ (۲۰۱۸) نیز معتقدند مسائل اخلاقی در سازمان‌های دولتی ویژگی‌هایی دارد و ابعاد مختلف سازمان را دربرمی‌گیرد. بستر مسائل اخلاقی می‌تواند در خارج از سازمان باشد و زمینه‌های تربیتی، خانوادگی، فرهنگ اجتماعی، میراث تاریخی، نهادهای دینی و... را فرا بگیرد. جنس این مسائل در جوامع و کشورها متفاوت است (تولایی، ۲۰۱۰).

1. Jones
2. Tenbrunsel
3. Savur
4. Stephens
5. Stuntz
6. Andrewe

در تحقیقی که توسط والنتاین و گادکین^۱ (۲۰۱۹) با هدف بررسی رابطه بین ادراک افراد از شدت اخلاقی و تصمیم‌گیری اخلاقی با قصد لودادن خطاکاران انجام شد، محققان به این نتیجه رسیدند که برخی جنبه‌های شدت اخلاقی، سخت و قاطع بودن پیامدها و عواقب اجتماعی رابطه مثبتی با فرایند تصمیم‌گیری اخلاقی دارند. ژونگ^۲ و همکاران (۲۰۱۸) نیز معتقدند ناتوانی در محل کار یک چالش جاری در سازمان‌ها از جمله شرکت‌های کوچک و همچنین توسعه برنامه‌هایی است که باعث بهبود رفتار کارکنان با همکاران و تصمیم‌گیری اخلاقی می‌شود. برنامه‌های اخلاقی به‌ویژه ممکن است تمایل به سوء رفتار بین‌فردی را کاهش دهد. این سوء رفتارها موجب آسیب به استدلال‌های اخلاقی هستند (ویتل^۳، ۲۰۱۱). جوزف^۴ (۲۰۱۸) نیز نقش غرور را در تصمیم‌گیری اخلاقی موردبررسی قرار داد. نتایج این پژوهش نشان داد که غرور مدیران به تصمیم‌گیری غیراخلاقی منجر می‌شود که موجب بروز بیشتر رفتار غیراخلاقی است. نتایج تحقیق ضرابی و همکاران (۲۰۲۰) با عنوان معیارهای تصمیم‌گیری اخلاقی مدیران نیز نشان داد عوامل مؤثر شامل: معیارهای سازمانی، عمومی، قانونی، حرفه‌ای، دینی، پس‌زمینه و ویژگی‌های شخصیتی و فیزیولوژیک و پس‌زمینه‌های محیطی شخص است. مدیر براساس این معیارها به قضاوت اخلاقی می‌پردازد و قضاوت به‌صورت تصمیم اخلاقی آشکار می‌شود (ضرابی، ۲۰۲۰). یافته‌های پژوهش امینی و شاهین (۲۰۲۰) نیز نشان داد که مهم‌ترین عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی شامل عوامل فردی، اجتماعی، سازمانی و محیطی بوده است. تولایی (۲۰۱۰) نیز در پژوهشی با عنوان «عوامل تأثیرگذار بر رفتار اخلاقی کارکنان در سازمان»، به بررسی و جمع‌بندی مدل‌های مختلف در زمینه رفتار اخلاقی در سازمان پرداخته و یک مدل جامع و مفهومی با سه سطح بیرونی سازمان (فرهنگ، اقتصاد، محیط سیاسی، تکنولوژی، مذهب و قوانین)، داخلی سازمان (ساختار سازمان، فرهنگ سازمانی، ارزیابی عملکرد، کدهای اخلاقی، نظام پاداش و جو سازمانی) و فردی (نگرش، نیت و قصد، خودکنترلی، قدرت نفس و مسئولیت‌پذیری) را ارائه داده و اجزای آن را تشریح کرده است.

با این حال، پژوهش‌های اندکی در ارتباط با اساس اخلاقی بودن تصمیم‌گیری‌ها در محیط ورزشی انجام شده است (دوگلاس^۵، ۲۰۰۱). برای نمونه، علایی و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی که با هدف طراحی مدل ساختاری تفسیری عوامل مؤثر بر توسعه اخلاق حرفه‌ای در مربیان زن

1. Valentine & Godkin
2. Zhong
3. Vitell
4. Joseph
5. Douglas

تیم‌های ملی انجام شد، عوامل مؤثر بر توسعه اخلاق حرفه‌ای در مربیان زن تیم‌های ملی را در چهار سطح دسته‌بندی کردند. نتایج این تحقیق نشان داد که مهم‌ترین معیار توسعه اخلاق حرفه‌ای در مربیان زن تیم‌های ملی، عوامل دسته‌بندی‌شده در معیار شخصی است و در بین کل عوامل مهم‌ترین عامل «داشتن شناختی کامل از خود» است. آبتین و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهشی نشان دادند که بین رفتارهای آموزش و تمرین، حمایت اجتماعی، بازخورد مثبت دموکراتیک مربیان با تصمیم‌گیری اخلاقی رابطه مثبت معناداری وجود دارد. سیدعامری و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهشی با عنوان «تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان ورزشی براساس پست و سابقه مربیگری» دریافتند که بین پست‌های مختلف مربیگری اعم از سرمربی، مربی، مربی بدن‌ساز و موارد دیگر و نمره کلی تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان تفاوت معناداری وجود ندارد، ولی در خرده‌مقیاس قضاوت اخلاقی، نتایج حاکی از وجود تفاوت معنادار، بین پست مربیگری و قضاوت اخلاقی مربیان بود که با بررسی تست تعقیبی مشخص شد تفاوت معناداری بین گروه مربیان و سایر گروه‌ها وجود دارد. موصباح^۱ و همکاران (۲۰۱۶) در مطالعه‌ای به بررسی نقش متغیرهای فردی، سازمانی و شدت ابعاد اخلاقی بر تصمیم‌گیری اخلاقی در لیبی پرداختند. نتایج این تحقیق نشان داد که رابطه معناداری بین شناخت اخلاقی و قضاوت اخلاقی و همچنین بین قضاوت اخلاقی و قصد اخلاقی وجود دارد. متغیرهای سازمانی، سن و سطح تحصیلات تأثیرات قابل توجهی بر تصمیم‌گیری اخلاقی را به‌همراه داشته‌اند. همچنین جنسیت تأثیر قابل توجهی بر تصمیم‌گیری اخلاقی نشان داده و تأثیر برای مردان نسبت به زنان بیشتر بوده است.

بانوان زیربنایی‌ترین پایه‌های اخلاقی را در هر جامعه رقم می‌زنند و با استفاده از پایگاه اجتماعی مختلف، نقش‌های گوناگونی را عهده‌دار می‌شوند. تربیت نسل مهم‌ترین نقش زنان است و از آنجا که تصمیم‌گیری اخلاقی، توانایی فرد در گرفتن تصمیم مناسب در یک وضعیت دشوار اخلاقی است (فورسیس^۲، ۲۰۰۲) و این نوع وضعیت‌ها به‌وفور در ورزش کنونی و به‌خصوص برای مربیان مشاهده می‌شود، از این‌رو مسئله اصلی تحقیق حاضر این است که مربیان زن از چه الگویی برای تصمیم‌گیری‌های خود استفاده می‌کنند و چه عواملی در تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن تأثیر می‌گذارد؟ سوابق تحقیقات مرتبط با پژوهش حاضر نشان داد که مطالعات در زمینه کلی اخلاق و تصمیم‌گیری اخلاقی در داخل و خارج از کشور انجام شده است، درحالی‌که در داخل کشور به این موضوع به‌ندرت پرداخته شده است. با دست یافتن به این عوامل و تقویت عامل‌های مستقل و اثرگذار می‌توان مدیران و مربیان را در تصمیم‌گیری هرچه بهتر و صحیح‌تر کمک کرد

1. Mvsbah
2. Forsyth

تا در نهایت موجب رضایت‌مندی در تمام عرصه‌های ورزشی شود. بنابراین، هدف کلی این پژوهش مدل‌سازی عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن است. مهم‌ترین اهداف اختصاصی تحقیق حاضر نیز شناسایی و تعیین عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن، مقایسه عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن در ورزش‌های تیمی و انفرادی و اولویت‌بندی مؤلفه‌های مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن بود.

روش‌شناسی تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف، از نوع پژوهش‌های کاربردی، از نظر روش، توصیفی و به‌لحاظ شیوه گردآوری داده‌ها میدانی (پیمایشی) است. جامعه آماری این پژوهش شامل، تمامی مربیان زن در رشته‌های مختلف ورزشی بود که در استان تهران مشغول به فعالیت بودند. با توجه به نامحدود بودن حجم جامعه و با استناد به جدول کرجسی و مورگان، محقق ۳۸۹ نفر را به‌عنوان نمونه تحقیق با استفاده از روش تصادفی از بین جامعه انتخاب کرد. در این پژوهش به‌منظور جمع‌آوری اطلاعات، با بررسی منابع اطلاعاتی مرتبط و بهره‌مندی از مبانی نظری و مقالات موجود در زمینه پژوهش، به تهیه پرسش‌نامه و سؤالاتی که برای پژوهش مناسب باشند، پرداخته شده است.

ابزاری که برای گردآوری اطلاعات در این پژوهش مورد استفاده قرار گرفته است، پرسش‌نامه محقق‌ساخته است که براساس اهداف پژوهش و تجارب پژوهش‌های مشابه گذشته، پس از بررسی مبانی نظری و پیشینه تحقیق و با نظر استادان مدیریت ورزشی، خبرگان و متخصصان این حوزه، تهیه و تنظیم شد و سپس مورد استفاده قرار گرفت. بخش اول این پرسش‌نامه شامل سؤالات مربوط به ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه تحقیق (سن، مدرک تحصیلی، رشته تحصیلی، سابقه کار) و بخش دوم شامل سؤالات مربوط به عوامل و مؤلفه‌های اصلی پژوهش است. به‌منظور شناسایی عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن، محقق در پی مدلی بوده است که بتواند از جامعیت برخوردار باشد تا بتوان به بررسی کامل موضوع مورد مطالعه پرداخت. در این تحقیق محقق عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی را در قالب شش عامل با زیرمؤلفه‌های مختلف مورد بررسی قرار داد. در این تحقیق، از الگوی اخلاقی مدیریت سازمان‌ها (صادقی، ۲۰۱۵) استفاده شد. مبنای شناسایی عوامل با در نظر گرفتن مدل آن‌ها شامل عوامل حرفه‌ای، عوامل انحرافی و عوامل روحی - روانی می‌باشد و به شرح زیر است:

مؤلفه‌ها و گویه‌های تشکیل‌دهنده ابزار پژوهش حاضر عبارت‌اند از:

- مؤلفه عوامل روحی - روانی: گویه‌های این مؤلفه شامل نادیده گرفتن صلاحیت شخصی، ریاست‌طلبی و اصرار بقا در پست و ریاست، فرصت‌طلبی و غنیمت دانستن مدیریت و عدم شایسته‌سالاری است.
 - مؤلفه عوامل حرفه‌ای: گویه‌های این مؤلفه شامل سلیقه‌گرایی و عدم تبعیت از قانون، طفره رفتن از مسئولیت، بها ندادن به مشورت با زیردستان، بی‌توجهی به خیرخواهی و صداقت در انتقاد، رضایت شغلی، سبک‌های رهبری، فرهنگ سازمانی، ویژگی‌های شغل و نظام پاداش است.
 - مؤلفه عوامل انحرافی: گویه‌های این مؤلفه شامل ترجیح منافع خاص در برابر منافع عمومی، عدم اهتمام به منافع عمومی است.
 - مؤلفه عوامل معنویات و مادیات: گویه‌های این مؤلفه شامل مادی‌گرایی، دین‌داری ظاهری و باطنی، قضاوت اخلاقی افراد است.
 - مؤلفه عوامل اخلاق شخصی: گویه‌های این مؤلفه شامل باورها و ارزش‌ها، گسترش معنویات، چارچوب‌های اخلاقی، مسئولیت‌پذیری برای پیامدها، پست و سابقه مریبگری و عاقبت‌اندیشی است.
 - مؤلفه عوامل محیطی: گویه‌های این مؤلفه شامل شرایط اقتصادی، شرایط فرهنگی، محیط‌های اجتماعی، دولتی و قانونی، عوامل سیاسی و عوامل تکنولوژیک است.
- جهت امتیازدهی و ارزش‌گذاری کمی سؤالات تخصصی از طیف لیکرت (۱-خیلی کم ۲-کم ۳-متوسط ۴-زیاد ۵-خیلی زیاد) استفاده شده است. درنهایت جهت به‌کارگیری این ابزار و تأیید روایی آن، پرسش‌نامه به دوازده نفر از متخصصان این حوزه ارائه و توسط آن‌ها تأیید شد. از تکنیک تحلیل عاملی تأییدی جهت بررسی روایی سازه پرسش‌نامه و تحقیق استفاده شد. به‌منظور تعیین پایایی پرسش‌نامه، در یک مطالعه مقدماتی^۱، پرسش‌نامه‌های تحقیق بین سی نفر از مریبان توزیع شد و پس از جمع‌آوری پرسش‌نامه‌ها، از طریق روش آلفای کرونباخ، پایایی ابزار تحقیق هم‌درمورد مؤلفه‌های اصلی و هم‌درمورد کل پرسش‌نامه مورد تأیید قرار گرفت. جهت تحلیل داده‌ها و پاسخ‌گویی به سؤالات تحقیق، از آزمون‌های کلموگروف - اسمیرنف به‌منظور تعیین نرمال بودن توزیع داده‌ها، آزمون t تک‌نمونه‌ای برای تعیین وضعیت متغیرها و همچنین برای طراحی مدل از مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد. عملیات آماری تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار پی.ال.اس. و همچنین برای ارزیابی مدل کلی، از شاخص ریشه میانگین مربعات باقیمانده استاندارد شده (SRMR) استفاده شد. عملیات آماری توسط نرم‌افزار پی.ال.اس. انجام شد.

1. Pilot Study

یافته‌های تحقیق

بررسی توصیفی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه تحقیق نشان داد بیشترین تعداد نمونه تحقیق (۴۷/۵ درصد) مربوط به رده سنی بیست تا سی سال است. همچنین ۴۳/۵ درصد از نمونه تحقیق بین شش تا ده سال سابقه کار داشته‌اند. درمورد تحصیلات، ۴۳/۲ از نمونه تحقیق دارای مدرک کارشناسی ارشد بوده و ۷۳/۶۶ درصد از آن‌ها در رشته تربیت بدنی تحصیل کرده بودند.

جدول ۱. توصیف ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه تحقیق

سن	۲۰-۳۰ سال	۳۱-۴۰ سال	۴۱-۵۰ سال	۵۰ سال به بالا
سابقه کار	زیر ۵ سال	۶-۱۰ سال	۱۱-۱۵ سال	بیش از ۲۰ سال
تحصیلات	کاردانی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری
رشته تحصیلی	تربیت بدنی	غیر تربیت بدنی		
	۴۷/۵ (نفر ۱۸۹)	۳۷/۲ (نفر ۱۴۸)	۱۱/۸ (نفر ۴۷)	۳/۵ (نفر ۱۴)
	۳۲/۲ (نفر ۱۲۸)	۴۳/۵ (نفر ۱۷۳)	۱۶/۶ (نفر ۶۶)	۵/۳ (نفر ۲۱)
	۱۰/۳ (نفر ۴۱)	۳۸/۷ (نفر ۱۵۴)	۴۳/۲ (نفر ۱۷۲)	۷/۸ (نفر ۳۱)
	۷۳/۶۶ (نفر ۲۹۳)	۲۶/۴ (نفر ۱۰۵)		

براساس نتایج آزمون کلموگروف - اسمیرنف، چون سطح معناداری تمام مؤلفه‌ها کم‌تر از $\alpha=0/05$ است، لذا توزیع تمام داده‌ها، غیرنرمال و برای بررسی فرضیه‌های آماری مربوط به آن‌ها از آزمون‌های ناپارامتریک استفاده شد. جهت بررسی وضعیت هر یک از مؤلفه‌های پژوهش به همراه ابعاد آن‌ها از آزمون t تک‌نمونه‌ای (تک‌گروهی) با میانگین فرضی ۳ استفاده شده است.

جدول ۲. نتایج آزمون t تک‌نمونه‌ای

متغیر	سطح اطمینان		اختلاف میانگین	میانگین	آماره T	معناداری
	حد بالا	حد پایین				
عوامل روحی - روانی	۰/۹۵۵	۰/۷۷۷	۰/۸۶۶	۳/۸۶۶	۱۹/۰۶۴	۰/۰۰۱
عوامل حرفه‌ای	۱/۱۲	۰/۹۷۱	۱/۰۴۶	۴/۰۴۶	۲۷/۵۹۳	۰/۰۰۱
عوامل انحرافی	۱/۰۸	۰/۹۱۱	۰/۹۹۷	۳/۹۹۷	۲۲/۷۲۲	۰/۰۰۱
معنویات و مادیات	۱/۱۶	۱/۰۱	۱/۰۸۸	۴/۰۸۸	۲۶/۹۹۲	۰/۰۰۱
اخلاق شخصی	۱/۱۲	۰/۹۶۲	۱/۰۳۹	۴/۰۳۹	۲۶/۴۲۹	۰/۰۰۱
عوامل محیطی	۰/۹۵۴	۰/۷۲۹	۰/۸۴۲	۳/۸۴۲	۱۴/۷۷۲	۰/۰۰۱

بر اساس نتایج ارائه شده در جدول ۲، نتایج آزمون t تک‌نمونه‌ای با نمره برش ۳ برای تمامی مؤلفه‌ها و ابعاد آن در سطح ۰/۰۵ معنادار بوده است. بررسی میانگین‌ها نیز نشان می‌دهد که برای تمامی متغیرهای تحقیق میزان میانگین آن‌ها بالاتر از نقطه برش است و در نتیجه در وضعیت مناسبی قرار دارند. جهت بررسی معناداری ارتباط بین مؤلفه‌های پژوهش و همچنین شدت رابطه‌ها، با توجه به غیرنرمال بودن توزیع داده‌ها، از آزمون هم‌بستگی ناپارامتریک اسپیرمن استفاده شده است.

جدول ۳. نتایج تحلیل‌های روابی و پایایی مدل نهایی تحقیق

مؤلفه	تعداد سؤالات	میانگین واریانس	پایایی مرکب	Rho	آلفای کرونباخ
تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان	۲۸	۰/۵۱۸	۰/۹۶۹	۰/۹۶۸	۰/۹۶۶

بررسی شاخص‌های مدل نهایی پژوهش نیز نشان از اعتبار بالای مدل دارد. در نتیجه با توجه به تأیید مدل به گزارش نتایج تحلیل عامل می‌پردازیم.

جدول ۴. مقادیر ضریب مسیر و آماره t فرضیه‌های مرتبط با مسیرهای مدل تحقیق

رابطه	ضریب مسیر	t آماره	معناداری	نتیجه
اخلاق شخصی ←	۰/۸۹۸	۵۹/۲۹۲	۰/۰۰۱	تأیید
عوامل انحرافی ←	۰/۸۰۶	۳۱/۱۷۴	۰/۰۰۱	تأیید
عوامل حرفه‌ای ←	۰/۹۲۶	۹۹/۹۵۷	۰/۰۰۱	تأیید

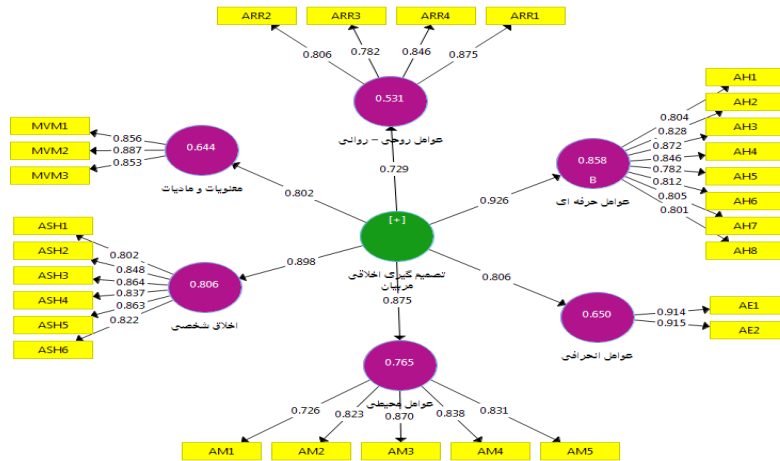
تأیید	۰/۰۰۱	۲۲/۴۸۸	۰/۷۲۹	← عوامل روحی - روانی
تأیید	۰/۰۰۱	۴۳/۸۱۳	۰/۸۷۵	← عوامل محیطی
تأیید	۰/۰۰۱	۲۹/۲۹۲	۰/۸۰۲	← معنویات و مادیات

با توجه به الگوی تفسیری در مدل‌سازی معادلات ساختاری و از آنجا که مقدار آماره t مربوط یک مسیر از ۱/۹۶ بزرگ‌تر باشد می‌توان گفت که مسیر مربوطه در سطح ۹۵ درصد معنادار است. بنابراین تمامی مسیرهای موردبررسی در تحقیق حاضر تأیید می‌شود.

جدول ۵. مقادیر شاخص‌های برازش برای متغیرهای مدل تحقیق

متغیر	SRMR	R ²	Q ²
اخلاق شخصی	۰/۰۹۲	۰/۸۰۶	۰/۵۳۱
عوامل انحرافی		۰/۶۵۰	۰/۵۲۲
عوامل حرفه‌ای		۰/۸۵۸	۰/۵۳۵
عوامل روحی - روانی		۰/۵۳۱	۰/۳۴۰
عوامل محیطی		۰/۷۶۵	۰/۴۷۶
معنویات و مادیات		۰/۶۴۴	۰/۴۵۶

براساس یافته‌های ارائه‌شده در جدول ۵، مقادیر به‌دست‌آمده برای شاخص Q^2 به‌جز مؤلفه عوامل روحی - روانی که در محدوده متوسط تا قوی قرار دارد، مقادیر مربوط به سایر مؤلفه‌ها بیشتر از ۰/۳۵ (قوی) است. همچنین مقادیر R^2 در محدوده قوی قرار دارد و مقدار SRMR نیز کم‌تر از ۰/۱ است که نشان‌دهنده کیفیت مناسب مدل آزمون شده است. در ادامه تصویر مدل آزمون‌شده تحقیق به همراه ضریب مسیر به‌دست‌آمده برای تمامی مسیرهای مدل در قالب شکل ۱ ارائه شده است.

شکل ۱. مدل نهایی پژوهش در حالت ضریب مسیر و بارهای عاملی

جهت مقایسه عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن استان تهران در ورزش‌های تیمی و انفرادی، از روش مقایسه گروهی استفاده شد که نتایج آن در جدول ۶ ارائه شده است. براساس نتایج ارائه‌شده در جدول ۶، برآورد ضرایب مسیر مربوط به هر مؤلفه برای ورزش‌های تیمی و انفرادی از نظر آماری معنادار است.

جدول ۶. مقادیر ضریب مسیر و آماره t مدل تحقیق برای رشته‌های تیمی و انفرادی

رابطه	ضریب مسیر	آماره t	معناداری	نتیجه	
اخلاق شخصی ← تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان	تیمی	۰/۸۹۵	۴۷/۸۶۸	۰/۰۰۱	تأیید
	انفرادی	۰/۹۰۲	۳۷/۰۳۵	۰/۰۰۱	تأیید
عوامل انحرافی ←	تیمی	۰/۷۸۶	۲۶/۷۱۴	۰/۰۰۱	تأیید
	انفرادی	۰/۸۲۷	۲۷/۳۱۷	۰/۰۰۱	تأیید
عوامل حرفه‌ای ←	تیمی	۰/۹۱۹	۷۱/۹۴۲	۰/۰۰۱	تأیید
	انفرادی	۰/۹۳۹	۶۲/۶۸۸	۰/۰۰۱	تأیید
←	تیمی	۰/۶۸۶	۱۶/۵۹۵	۰/۰۰۱	تأیید

عوامل روحی - روانی	انفرادی	۰/۷۹۶	۱۸/۱۳۴	۰/۰۰۱	تأیید
عوامل محیطی ←	تیمی	۰/۸۶۳	۳۳/۷۷۱	۰/۰۰۱	تأیید
	انفرادی	۰/۸۹۰	۳۴/۷۴۱	۰/۰۰۱	تأیید
معنویات و مادیات ←	تیمی	۰/۷۹۱	۲۰/۰۶۷	۰/۰۰۱	تأیید
	انفرادی	۰/۸۱۴	۲۳/۶۸۶	۰/۰۰۱	تأیید

همچنین با توجه به نتایج ارائه‌شده در جدول ۷، چون مقدار معناداری تمامی مسیرها بیشتر از ۰/۰۵ است، از این رو می‌توان نتیجه گرفت هرچند ضریب مسیر مؤلفه‌های مدل نهایی پژوهش در رشته‌های تیمی و انفرادی با همدیگر متفاوت هستند، اما این اختلاف از لحاظ آماری معنادار نیست. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن استان تهران در ورزش‌های تیمی و انفرادی از نظر آماری تفاوت معناداری ندارد.

جدول ۷. مقایسه عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن

رابطه	اختلاف ضریب	آماره t	معناداری	نتیجه
مسیر				
اخلاق شخصی ←	۰/۰۰۷	۰/۱۹۶	۰/۸۹۲	عدم تأیید
عوامل انحرافی ←	۰/۰۴۰	۰/۸۵۹	۰/۳۰۰	عدم تأیید
عوامل حرفه‌ای ←	۰/۰۲۰	۱/۰۳۹	۰/۶۳۸	عدم تأیید
تصمیم‌گیری اخلاقی				
عوامل روحی - روانی ←	۰/۰۱۱۰	۱/۷۱۸	۰/۸۹۲	عدم تأیید
عوامل محیطی ←	۰/۰۲۷	۰/۶۸۵	۰/۳۰۰	عدم تأیید
معنویات و مادیات ←	۰/۰۲۳	۰/۴۴۰	۰/۶۳۸	عدم تأیید

همچنین، براساس ضرایب مسیر به‌دست‌آمده در مدل تحقیق، در بین عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن استان تهران، به ترتیب عوامل حرفه‌ای (۰/۹۲۶)، اخلاق شخصی (۰/۸۹۸)، عوامل محیطی (۰/۸۷۵)، عوامل انحرافی (۰/۸۰۶)، معنویات و مادیات (۰/۸۰۲) و عوامل روحی - روانی (۰/۷۲۹) بیشترین ضریب مسیر را داشتند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف تحقیق حاضر مدل‌سازی عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن استان تهران بود. با توجه به نتایج به‌دست‌آمده در این تحقیق، عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن استان تهران شامل: ۱. عوامل محیطی؛ ۲. معنویات و مادیات؛ ۳. عوامل حرفه‌ای؛ ۴. عوامل انحرافی؛ ۵. اخلاق شخصی و ۶. عوامل روحی - روانی است و تأثیر تمامی شش مؤلفه اثرگذار بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن استان تهران مورد تأیید قرار گرفته است.

عوامل محیطی شامل زیرمؤلفه‌های شرایط اقتصادی، شرایط فرهنگی، محیط‌های اجتماعی و دولتی و قانونی، عوامل سیاسی، عوامل تکنولوژیک است. محمدی الیاسی و بادلی (۲۰۱۵) نیز در تحقیق خود که در ارتباط با تأثیر عوامل محیطی بر تصمیم‌گیری اخلاقی در کسب‌وکارهای نوپا انجام شد، دریافتند که محیط فرهنگی و اجتماعی بیشترین و محیط مذهبی و انسانی دارای کم‌ترین تأثیر بر تصمیم‌گیری اخلاقی هستند که نتایج آن درمورد زیرمؤلفه فرهنگی با نتایج پژوهش حاضر همسوست.

عامل معنویات و مادیات شامل زیرمؤلفه‌های مادی‌گرایی، دین‌داری ظاهری و باطنی، قضاوت اخلاقی افراد است. یافته‌های پژوهش فرج‌زاده دهکردی و اسمعیلی کجانی (۲۰۱۴) نیز نشان داد که سه عامل مادی‌گرایی، دین‌داری ظاهری و باطنی و قضاوت اخلاقی افراد رابطه معناداری با گرایش اخلاقی آنان دارد. لذا نتایج این تحقیق با یافته‌های تحقیق حاضر در عامل معنویات و مادیات همسوست.

عوامل حرفه‌ای شامل زیرمؤلفه‌های سلیقه‌گرایی و عدم تبعیت از قانون، طفره رفتن از مسئولیت، بهانه‌داری به مشورت با زیردستان، بی‌توجهی به خیرخواهی و صداقت در انتقاد، رضایت شغلی، سبک‌های رهبری، فرهنگ سازمانی، ویژگی‌های شغل، نظام پاداش است. صادقی و خنیفر (۲۰۱۵)، در الگوی پژوهش خود سه عامل را مورد بررسی قرار دادند که یکی از آن‌ها عوامل حرفه‌ای بود و این دسته از عوامل در مدیریت اخلاقی سازمان‌ها تأثیرگذار است. لذا نتایج پژوهش آن‌ها با یافته‌های پژوهش حاضر همسوست. کشاورزی و گودرزی (۲۰۱۱) هم در پژوهش خود نشان دادند که رضایت شغلی کارشناسان شرکت بیمه البرز بر تصمیم‌گیری اخلاقی آنان مؤثر است. نتایج حاصل از پژوهش آنان با یافته‌های تحقیق حاضر که رضایت شغلی به‌عنوان یکی از عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن شناخته شد، همسوست. یکی دیگر از زیرمؤلفه‌های عوامل حرفه‌ای در این پژوهش سبک‌های رهبری در نظر گرفته شده است که با یافته‌های تحقیق آبتین و همکاران (۲۰۱۶) همسوست. آبتین و همکاران (۲۰۱۶) در پژوهشی تحت عنوان «تأثیر سبک رهبری مربیان بر تصمیم‌گیری اخلاقی ورزشکاران مرد باشگاه‌های ووشو شهر اهواز» نشان

دادند که بین رفتارهای آموزش و تمرین، حمایت اجتماعی، بازخورد مثبت دموکراتیک مربیان با تصمیم‌گیری اخلاقی رابطه مثبت معناداری وجود دارد.

عوامل انحرافی همچون دارای زیرمؤلفه‌های ترجیح منافع خاص در برابر منافع عمومی، عدم اهتمام به منافع عمومی است که با زیرمؤلفه‌های موردنظر در تحقیق صادقی و خنیفر (۲۰۱۵) در مورد عامل انحرافی یکسان است و یافته‌های آنان با یافته‌های پژوهش حاضر همسوست.

برای عامل اخلاق شخصی در این پژوهش زیرمؤلفه‌های باورها و ارزش‌ها، گسترش معنویات، چارچوب‌های اخلاقی، مسئولیت‌پذیری برای پیامدها، پست و سابقه مربیگری، عاقبت‌اندیشی در نظر گرفته شده است. سیدعامری و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهش خود با عنوان «تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان ورزشی براساس پست و سابقه مربیگری» دریافتند در خرده‌مقیاس قضاوت اخلاقی، نتایج حاکی از وجود تفاوت معنادار، بین پست مربیگری و قضاوت اخلاقی مربیان بود که با بررسی تست تعقیبی مشخص شد که تفاوت معناداری بین گروه مربیان و سایر گروه‌ها وجود دارد.

عوامل روحی - روانی شامل زیرمؤلفه‌های نادیده گرفتن صلاحیت شخصی، ریاست‌طلبی و اصرار بقا در پست و ریاست، فرصت‌طلبی و غنیمت دانستن مدیریت، عدم شایسته‌سالاری است. یکی دیگر از عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی در الگوی صادقی و خنیفر (۲۰۱۵) عوامل روحی - روانی است که زیرمؤلفه‌های آن با زیرمؤلفه‌های موردنظر در پژوهش حاضر یکسان است و نتایج حاصل از آن با یافته‌های این پژوهش همسو نیز هست.

مقایسه عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن کشور در استان تهران در ورزش‌های تیمی و انفرادی نیز نشان داد علی‌رغم آن که ضریب مسیر مؤلفه‌های مدل نهایی پژوهش در دو گروه ورزش‌های تیمی و انفرادی با همدیگر متفاوت هستند، این اختلاف از لحاظ آماری معنادار نیست. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت سهم عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن کشور در استان تهران در ورزش‌های تیمی و انفرادی تقریباً شبیه به هم است.

با توجه به گسترش ورزش در میان افراد، نیاز به بررسی اثرات آن بر روی رفتار و گرایش‌های اخلاقی افراد درگیر در آن بسیار اهمیت پیدا کرده است (محمدرحیمی، ۲۰۱۷). یافتن میزان گرایش‌های ورزشکاران براساس دسته‌بندی‌های مختلف به‌منظور دستیابی به راه‌هایی در زمینه درک و بهبود هرچه بیشتر نگرش‌های مختلف به امر ورزش بسیار کمک‌کننده خواهد بود. دلایل تفاوت و عدم تفاوت ورزشکاران ورزش‌های تیمی و انفرادی، ورزشکاران مسن و کم‌سن‌وسال، و زنان و مردان از نظر شخصیتی و گرایش‌های مختلف رفتاری و اخلاقی، همگی راهگشایی است که می‌تواند از تعدیل و تکمیل امر آموزش در میدان‌های ورزشی باشد. رابطه بین مربی و ورزشکار

در ورزش‌های انفرادی جایی که ورزشکار به صورت فردی مسابقه می‌دهد (مثلاً ژیمناستیک، بدمینتون و ...) و هم در ورزش‌های تیمی جایی که ورزشکار به عنوان بخشی از تیم مسابقه می‌دهد (مثلاً فوتبال، والیبال و ...) متفاوت است. در ورزش‌های فردی ارتباط رسمی تر و در ورزش‌های تیمی این ارتباط صمیمانه‌تر شکل می‌گیرد. وابسته به دیگران بودن یکی از مهم‌ترین اصول اخلاقی هر ورزشکار رشته تیمی است، درحالی‌که خودمختاری از ویژگی‌های بارز در ورزش‌های انفرادی است و به ورزشکاران کمک می‌کند تا بر روی جلوگیری از محرک‌های محیطی تمرکز کنند و انگیزه پیروزی را فعال و تقویت می‌کند. گفتنی است که در زمینه تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن در ورزش‌های تیمی و انفرادی تاکنون پژوهشی صورت نگرفته است و تنها پژوهش یافت‌شده در این ارتباط، تحقیق کمانکش (۲۰۱۲) است که درباره منش ورزشی ورزشکاران مرد رشته‌های تیمی و انفرادی انجام شده و نتایج آن حاکی از آن است که تفاوت معناداری در میزان گرایش به منش ورزشی ورزشکاران مرد رشته‌های تیمی و انفرادی وجود نداشته است. لذا یافته‌های این تحقیق با یافته‌های تحقیق حاضر همسوست.

براساس نتایج حاصل از ضرایب مسیر مؤلفه‌های تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن استان تهران، به ترتیب: ۱. عوامل حرفه‌ای (۰/۹۲۶)؛ ۲. اخلاق شخصی (۰/۸۹۸)؛ ۳. عوامل محیطی (۰/۸۷۵)؛ ۴. عوامل انحرافی (۰/۸۰۶)؛ ۵. معنویات و مادیات (۰/۸۰۲)؛ و ۶. عوامل روحی - روانی (۰/۷۲۹) بالاترین ضریب مسیر را داشتند. لذا با توجه به اینکه عوامل حرفه‌ای بالاترین ضریب مسیر را به دست آوردند، به نظر می‌رسد مربیان در تصمیم‌گیری‌های اخلاقی خود، در ابتدا عوامل حرفه‌ای را مدنظر قرار می‌دهند. به اعتقاد صادقی و خنیفر (۲۰۱۵)، عوامل حرفه‌ای با درون سازمان و موقعیت حرفه‌ای در ارتباط است، در نتیجه می‌توان انتظار رفتار حرفه‌ای با فرادستان، هم‌ترازان و فرودستان را از یک مدیر اخلاق‌گرا داشت. بدیهی است که مدیر اخلاق‌گرا باید براساس اصول اخلاقی، اسلامی و قانونی رفتار کند و سلیقه‌های شخصی خود را بر قانون مقدم نداند تا از هرج‌ومرج در سازمان جلوگیری کند. زیرمؤلفه بهاندادن به مشورت با زیردستان که دارای بیشترین بار عاملی است به این معنی اشاره دارد که اگر مربی یا مدیری درباره کاری اطمینان کافی به تصمیم خود ندارند فارغ از سمت و شخصیت زیردستان خود با آنان مشورت کند و به نظرات آنان گوش دهد و در نهایت درست‌ترین تصمیم را اتخاذ کند.

اخلاق شخصی بعد از عوامل حرفه‌ای در تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن تأثیرگذار است. ارزش‌های شخصی بخشی از اعتقادات متعددی است که افراد آگاهانه یا ناآگاهانه درمورد دنیای خود حفظ می‌کنند. ارزش‌ها به وسیله محتوایشان از یکدیگر جدا می‌شوند و عقایدی را پوشش می‌دهند که باعث ترجیح شکل خاصی از رفتار بر دیگر گزینه‌های رفتاری می‌شوند. ارزش‌ها

مبنای قضاوت اخلاقی را فراهم کرده و آن را هدایت می‌کنند (صادقی و خنیفر، ۲۰۱۵). ارزش‌های شخصی که بر تصمیم‌گیری اخلاقی تأثیر دارند مفاهیم یا باورهایی در مورد اهداف مطلوب یا رفتارهایی هستند که در یک موقعیت خاص در انتخاب یا ارزیابی یک رفتار، فرد را راهنمایی می‌کنند و نسبت به هم اهمیت نسبی دارند. هر فردی ارزش‌هایی را با اهمیت‌های مختلف برای خود حفظ می‌کند. ممکن است یک ارزش خاص برای یک فرد خیلی مهم باشد، اما برای دیگری مهم نباشد (استینهارت^۱، ۲۰۰۶).

مؤلفه‌ای که در اولویت سوم قرار گرفته است عوامل محیطی هستند، محیط‌های اجتماعی، دولتی و قانونی، کاری، تخصصی و شخصی هر تصمیم‌گیرنده از جمله عواملی هستند که بر رفتار اخلاقی و غیراخلاقی تأثیر می‌گذارند. نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد عوامل محیطی تأثیر مثبت و معناداری بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان داشته است.

عوامل انحرافی به‌عنوان چهارمین اولویت در عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن شناخته شده است. این عوامل بیانگر مواردی است که در رابطه بین مدیران و مسائل پیش‌آمده مؤثر هستند. بنابراین لازم است که عوامل انحرافی مؤثر با حساسیت بیشتری مورد توجه قرار بگیرد. زیرمؤلفه‌های این عامل شامل ترجیح منافع خاص در برابر منافع عمومی و عدم اهتمام به منافع عمومی است. به هنگام بروز مشکل، هر راه‌حلی که در نظر گرفته شود ممکن است باعث رنجش بخشی از افراد شود. در زیرمؤلفه ترجیح منافع خاص در برابر منافع عمومی این به این معنی است که مربی در تصمیم‌گیری‌های خود افرادی را در اولویت قرار دهد که نارضایتی آن‌ها ضرر بیشتری به تیم وارد می‌کند.

پنجمین مؤلفه‌ای که بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن تأثیرگذار است، معنویات و مادیات هستند که تمامی عوامل مورد مطالعه از جمله مادی‌گرایی، دین‌داری ظاهری و باطنی و قضاوت اخلاقی افراد رابطه معناداری با گرایش اخلاقی آنان دارند. مادی‌گرایی، میزان اهمیت پول برای هر فرد را بیان می‌کند. افرادی که مادی‌گرا هستند پول و رسیدن به پول را معیار موفقیت در نظر می‌گیرند. بخشی از ادبیات تحقیق تصمیم‌گیری اخلاقی بر این اعتقاد است که، بین مادی‌گرایی و نگرش اخلاقی افراد رابطه معناداری وجود دارد و بدین ترتیب می‌توان باورهای غیراخلاقی برخی افراد را توضیح داد. طبق نظر محقق افرادی که پول در زندگی آن‌ها دارای اولویت بسیار زیادی است برای رسیدن به این خواسته خود حاضرند دست به هر کاری بزنند و حتی مسائل اخلاقی را در تصمیم‌گیری‌های خود نادیده بگیرند. محقق در پژوهش خود به این نتیجه دست یافت که دین‌داری ظاهری و باطنی نیز بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان تأثیرگذار است. دین‌داری

1. Steenhaunt

ظاهری به انگیزه‌های منفعت‌طلبانه‌ای اشاره دارد که ممکن است زمینه‌ساز رفتارهای مذهبی باشد. دین‌داری ظاهری نشان‌دهنده رفتار مذهبی است که تا حدودی به دلایل منافع شخصی بروز داده می‌شود. دین‌داری باطنی نشان‌دهنده وجود تعهد دینی و تلاش در جهت تحقق اهداف اخروی است و پای‌بندی به اصول و آموزه‌های دینی را به‌عنوان بخشی از زندگی روزمره فرد، در جهت خدمت به منافع عمومی به‌کار می‌برد (ویتل و کیت^۱، ۲۰۱۱). برداشت محقق با توجه به یافته‌ها این است که هرچه فرد به مسائل دینی پای‌بندتر باشد در تصمیم‌گیری‌های خود اخلاقیات را بیشتر رعایت می‌کند و همین دین‌داری او به‌عنوان نوعی بازدارنده برای فرد خواهد بود که مانع از انجام کارهای غیراخلاقی توسط فرد و قضاوت اخلاقی می‌شود. قضاوت اخلاقی به‌طور واضح‌تر به این معنی است: میزان توجه به اخلاقی بودن یک اقدام خاص برای حل یک مشکل اخلاقی (هانت و ویتل^۲، ۱۹۸۶).

مؤلفه‌ای که به‌عنوان آخرین اولویت در تصمیم‌گیری اخلاقی توسط مریبان موردنظر در تحقیق برگزیده شده است عوامل روحی - روانی است. این عوامل در نحوه قضاوت اخلاقی افراد در زمان تصمیم‌گیری و انتخاب تأثیرگذار است. این عوامل در طول زمان باعث تشکیل مبانی خاصی می‌شود که برای هر شخص بدیهی است و اساس تصمیم‌گیری وی خواهد شد. زیرمؤلفه نادیده گرفتن صلاحیت شخصی که بالاترین بارعاملی را داراست به این معنی است که شخص با آگاهی از عدم توانایی خود در زمینه مریبگری، این مسئولیت را بپذیرد و این نقطه‌ضعف خود را نادیده بگیرد. زیرمؤلفه بعدی که بیشترین بارعاملی را دارد، عدم شایسته‌سالاری است. شایسته‌سالاری به معنای آن است که افراد توانمند در هر حوزه در جای مناسب خود قرار بگیرند تا بتوانند برحسب میزان شایستگی زمینه پیشرفت هم خود و هم سازمان را فراهم کنند. حال اگر مریبان افراد را انتخاب کنند بدون در نظر گرفتن جایگاه مناسب برای آن‌ها به کل تیم آسیب وارد می‌شود. این‌ها نمونه‌هایی از موقعیت‌های مختلف تصمیم‌گیری مریبان است که با آن مواجه می‌شوند که با توجه به این عوامل روحی - روانی بین اخلاقی بودن و غیراخلاقی بودن تصمیم‌گیری یکی را انتخاب می‌کنند.

نتایج به‌دست‌آمده از مدل نهایی پژوهش نشان داد که هر شش عامل یادشده بر تصمیم‌گیری اخلاقی مریبان زن مؤثر بوده است و عوامل حرفه‌ای بالاترین و عوامل روحی - روانی، کم‌ترین ضریب مسیر را در بین سایر عوامل داشتند. در مؤلفه عوامل حرفه‌ای، گویه‌های این مؤلفه شامل: سلیقه‌گرایی و عدم تبعیت از قانون، طفره رفتن از مسئولیت، بها ندادن به مشورت با زیردستان،

1. Vitell & Keith
2. Hunt & Vitell

بی‌توجهی به خیرخواهی و صداقت در انتقاد، رضایت‌شغلی، سبک‌های رهبری، فرهنگ سازمانی است. درمورد عوامل روحی - روانی نیز گویه‌های آن شامل نادیده گرفتن صلاحیت شخصی، ریاست‌طلبی و اصرار بقا در پست و ریاست، فرصت‌طلبی و غنیمت دانستن مدیریت، عدم شایسته‌سالاری هستند که به‌عنوان متغیرهای اثرگذار شناسایی شد. لذا با توجه به این‌که در تصمیم‌گیری مربیان زن، عوامل حرفه‌ای بیشترین ضریب مسیر را داشته است و از آنجا که زیرمؤلفه‌ها ندادن به مشورت با زیردستان دارای بالاترین بارعاملی هست، پیشنهاد می‌شود مربیان در تصمیم‌گیری‌های خود حتماً به مشورت با زیردستان بپردازند و از نظرات آنان استفاده کنند. دومین زیرمؤلفه در عوامل حرفه‌ای، بی‌توجهی به خیرخواهی و صداقت در انتقاد است که لازم است مربیان در تصمیم‌گیری‌های خود اصل خیرخواهی برای ورزشکاران را در اولویت قرار دهند و نسبت به انتقاداتی که از آن‌ها دارند صادق باشند. از آنجا که رضایت‌شغلی بر تصمیم‌گیری اخلاقی مربیان زن نیز تأثیرگذار است و با توجه به عوامل سازنده رضایت‌شغلی در محیط کار مانند، رضایت از کار، رضایت از سرپرست، رضایت از همکاران، رضایت از ارتقای شغلی و رضایت از پرداخت‌ها پیشنهاد می‌شود شرایط لازم برای ارتقای رضایت‌شغلی این افراد فراهم شود تا آن‌ها نیز در تصمیم‌گیری‌های خود اخلاقیات را در نظر بگیرند و به آن پای‌بند باشند، برای نمونه لازم است بر روی نحوه رفتار سرپرست یا مدیر باشگاه با مربیان توجه لازم صورت گیرد. همچنین درمورد شیوه پرداخت به مربیان باشگاه‌ها اصلاح و بازنگری صورت گیرد. به‌علاوه تعامل مطلوب مربیان با یکدیگر نیز مدنظر مدیران باشگاه قرار گیرد تا زمینه رضایت‌شغلی آنان فراهم شود.

References

- Abtin, M., Mehdipour, A., & Khatibi, A. (2016). The impact of coaches' leadership style on the ethical decision making of male athletes in Ahvaz Wushu clubs, The first national conference on new research findings in sports science in the field of health, social vitality, entrepreneurship and championship, shahid chamran university of ahvaz, general department of sports and youth of Khuzestan province. <https://civilica.com/doc/596565>. (Persian)
- Aghazade, A., & Soleymani, P. (2019). The relationship between the personality traits and capability of decision making at different ethical situation in athletic coaches. *Journal of Management and Organizational Behavior in Sports*, 8 (1), 1- 11. (Persian)
- Alaei, M., Mokhtari Dinani, M., & Rezaei Pandari, A. (2020). Designing an interpretative structural model for factors influencing professional ethics in female national team coaches. *Ethics in Science and Thechnology*, 14 (2), 87-92. (Persian)
- Amini, A.R., & shahin, V. (2020). Identification and classification of factors affecting moral decision-making in organizations through interpretive structural modeling. *Journal of Human Resource Studies*, 7 (1), 79- 108. (Persian)
- Monroe, A. E., Dillon, K. D., Guglielmo, S., & Baumeister, R. F. (2018). It's not what you do, but what everyone else does: On the role of descriptive norms and subjectivism in moral judgment. *Journal of Experimental Social Psychology*, 77, 1-10.
- Bartels, D. M. (2008). Principled moral sentiment and the flexibility of moral judgment and decision making. *Cognition*, 108(2), 381-417.
- Douglas, P. C., Davidson, R. A., & Schwartz, B. N. (2001). The effect of organizational culture and ethical orientation on accountant's ethical judgment. *Journal of Business Ethics*, 34, 101- 121.
- Farajzadeh Dehkordi, H., & Ismaili Kajani, M. (2014). The interrelationship of spirituality and material with moral decision making. *Ethics in Science and Technology*, 3, 98-108. (Persian)
- Forsyth, D.R. (2002). Individual moral philosophies (IMPs) and ethical thought and action. Unpublished manuscript, Virginia Commonwealth University.
- Hunt, S.D., & Vitell, S.J. (1986). A general theory of marketing ethics. *Journal of Macromarketing*, 6 (1), 5-16.
- Joseph, M. (2018). Hubris and unethical decision making: The tragedy of the uncommon. *Journal of Business Ethics*, 149 (1), 169-185.
- Kanjanapathy, M., & Ramakrishnan, S. (2018). The influence of knowledge, skills, attitude and organization commitment using ethical climate as a moderator

- towards ethical decision making of accountants in Malaysia: A conceptual paper. *International Journal of Engineering & Technology*, 7 (2.29), 1155.
- Mohammadi Elyasi, Gh., & Badli, Z. (2015). Environmental factors influencing on ethical decision making of novice businesses. *Journal of Entrepreneurship Development*, 8 (1), 175- 193. (Persian)
- Mohammad Rahimi, M., khaksar, M., Azimzadeh, E., & pashaei, M. (2017). The investigation of the sportsmanship among team sports and individual sports elite athletes regard to variety of age and academic level. *Sport Psychology and Management Investigations*, 9 (3), 65- 74. (Persian)
- Moore, Z. E. (2003). Ethical dilemmas in sport psychology: Discussion and recommendations for practice. *Professional psychology: Research and practice*, 34 (6), 601-610
- Moore, Z. E. (2003). Ethical Dilemmas in Sport Psychology: Discussion and Recommendations for Practice. *Professional Psychology: Research and Practice*, 34(6), 601.
- Musbah, A.Y.S. (2010). The role of individual variables, organizational variables, and moral intensity dimensions in accountants' ethical decision making: a study of management accounting in Libya. Thesis degree of doctor of philosophy. university of Huddersfield business school.
- Sadeghi, Y., & khanifar, H. (2015). Moral norm-breaking in management of organizations on the scale of Alavi model of management. *Islam and Management*, 7, 65- 90. (Persian)
- Savur, S., Provis, C., & Harris, H. (2018). Ethical decision-making in Australian SMEs : A field study. *Small Enterprise Research*, 25(2), 114-136.
- Seyed Ameri, H., Kashef, M., & Fattah Pour Marandi, M. (2015). Ethical decision-making based on position of coaching and coaching experience. *Sport Management Review*, 29, 141- 158. (Persian)
- Shajie, R., & Poursoltani Zarandi, H. (2011), Determining the validity and reliability of the Questionnaire of Ethical Contradictions in Sports. *Sports Management Studies*, 11, 103-118. (Persian)
- Siahkalroudi, M., Feizi, T., Rasoli, R., & Hozoori. MJ. (2015). Identifying factors affecting Payame Noor university managers' ethical decisions. *Journal of Public Administration*, 7 (3), 525- 546. (Persian)
- Steenhaut, S., & Van Kenhove, P.,(2006), An empirical investigation of the relationship among a consumer's personal values, Ethical ideology and ethical beliefs. *Journal of Business Ethics*, 64 (2), 137-155.
- Stephens, D. E. (2002). Predictors of aggressive tendencies in girls' basketball: an examination of beginning and advanced participants in a summer skills camp. *Research quarterly for exercise and sport*, 72, 257-266.

- Stuntz, C. P., & Weiss, M. R. (2003). Influence of social goal orientations and peers on unsportsmanlike play. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 74, 421-435.
- Tavalaee, R. (2010). Factors influencing the ethical conduct of personnel in organization. *Journal of Police Organizational Development*, 6 (25), 45- 64. (Persian)
- Tenbrunsel, A. E., & Crowe, K. S. (2008). Ethical decision making: where we've been and where we're going. *The Academy of Management Annals*, 2(1), 545-607.
- Valentine, S., & Godkin, L. (2019). Moral intensity, ethical decision making, and whistleblowing intention. *Journal of Business Research*, 98, 277-288.
- Vitell SJ, Keith M, Mathur M. (2011). Antecedents to the justification of norm violating behavior among business practitioners. *Journal of Business Ethics*, 101(1), 163-173.
- Zarrabi, H., Memarzadeh, GH., & Hamidi, N. (2020). Criteria for moral decision-making of managers. *Journal of New Research Approaches in Management and Accounting*, 41 (2), 72-95. (Persian)
- Li, Z., Xia, S., Wu, X., & Chen, Z. (2018). Analytical thinking style leads to more utilitarian moral judgments: An exploration with a process-dissociation approach. *Personality and Individual Differences*, 131, 180-184.

Modeling the Factors Affecting the Ethical Decision-Making of Female Coaches of Tehran Province

Maryam Mokhtari Dinani*¹, Bahareh Asiyaei², Rasool Norouzi Seyed Hosseini³

1. Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Alzahra University, Tehran, Iran.
2. Master of sports management, Faculty of Sport Sciences, Alzahra University, Tehran, Iran
3. Department of Sports Sciences, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.

Received: July 23, 2022

Accepted: August 1, 2022

Abstract

This study aimed to model the factors affecting the ethical decision-making of female Coaches in Tehran province. The statistical population was all female coaches of sports clubs in Tehran province. According to Morgan's table, 398 individuals were selected randomly from the research population. The instrument was a researcher-made questionnaire that was prepared based on the research aims and experiences of similar researchers in the past and used after validation. The one-sample t-test showed that all six primary factors affecting the moral decision-making of female coaches in Tehran province were in good condition. In addition, the results of confirmatory factor analysis of the research model showed that professional factors, Personal ethics and Environmental factors, Deviant factors, and spiritual Material and Psychological Factors directly affected ethical decision-making. Also, avoidance of responsibility, ethical frameworks, and Social, Governmental, and Legal Conditions played the most important role. Based on the study's findings, it is suggested that actions be taken to enhance the professional factors that have the most significant impact on the ethical decision-making of female trainers.

Keywords: Ethical Decision Making, Female Educators, Personal Ethics, Professional Factors